

bitual d'un observador; la tercera és des de casa, on només compten els ocells vist en o des de casa; i la quarta i molt interessant és una modalitat col·lectiva, ja que suma els ocells vist pels alumnes i professors d'un centre educatiu. Hi ha diversos companys de les Illes que participen a les tres primeres categories i, a l'àmbit estatal, molts dels millors i més coneguts ornitòlegs i naturalistes estan fent el seu Big Year, amb pàgines webs, blocs i altres eines d'Internet per a fer-ne el seguiment. Sense dubte, tot un èxit, tant a Mallorca com l'Estat. Així que, si encara no us heu decidit a fer un Gran Any, el vostre Gran Any, encara esteu a temps de fer-ho. Només han passat un dies, però gairebé totes les espècies hivernants encara són a l'illa i es poden veure abans que ens abandonin amb l'arribada del bon temps. Us hi esperam i ànims a tots! •

Engresca't amb nosaltres i participa en el Gran Any Mallorca 2013. Les normes són senzilles:

1.- El territori vàlid que es computa és només l'illa de Mallorca (no valen les altres illes, incloent Cabrera i Dragonera) i aigües properes (valen les sortides en barca i xumegar).

2.- El termini és un any natural. En aquesta primera edició serà de l'1 de gener al 31 de desembre de 2013.

3.- El guanyador serà aquell bird-watcher (observador) que observi més espècies, aplicant sempre el codi ètic de no donar per bona cap espècie sense estar-ne completament segur al 100%, ni utilitzar mitjans que atemptin contra el codi ètic.

4.- Es computaran totes les espècies naturals i salvatges observades en el medi natural, com també aquelles adaptades arribades de forma natural o reintroduïdes, que es corresponen amb els codis A i B de l'Annex II de l'AOB-26. No compten, per tant, els ocells escapats de captivitat de cap tipus tot i estar adaptats a l'illa (cotorres, àguiles reals, falcons de Harris, cignes numerats, bec de coralls, ànecs mandarins, etc.).

5.- No es compten per separat ni els híbrids ni subespècies de cap tipus (ex. la *Motacilla flava* només comptarà un cop, malgrat se'n vegin diferents subespècies).

6.- No compten individus vistos en centres de recuperació, fires, jornades d'anellament, capturats en xarxes o paranyes, col·leccions particulars, falconeria, etc.

7.- No compten els ocells morts (caçats, atropellats o morts al camp o la costa), tot i que es tindran en compte en cas d'empat.

8.- Per poder acceptar les rareses tant insulars com estatals, l'observador haurà d'haver-ne enviat l'informe al comitè de rareses corresponent.

9.- Cada darrer dia de mes, cada participant enviarà (si li és possible) a bigyearmallorca@gmail.com, a Facebook o cap altre web que s'indiqui, el nombre d'espècies que ha vist fins aleshores, per dur-ne la classificació i fomentar la participació de tots.

10.- Qualsevol dubte, controvèrsia o reclamació es decidirà per majoria entre tots els que estiguin fent el "Gran any"

Al bloc: <http://bigyearmallorca.blogspot.com.es/>  
Al Facebook: <https://www.facebook.com/MallorcaTheBigYear2012>  
Big Year Spain 2013: <http://thebigyearspain.blogspot.com.es/>  
Al forumaus: <http://www.gobmallorca.com/forum/viewforum.php?id=10>



## Publicacions

PLOS ONE la revista científica més gran del món quant a volum de publicació i dedicada principalment a la biologia i la medicina (1), acaba de publicar un article que condensa bona part de la feina feta els darrers 12 anys a Mallorca per evitar l'extinció de la milana (*Milvus milvus*). Es tracta d'un treball conjunt dels investigadors de l'IMEDEA (CSIC-UIB), l'Estació Biològica de Doñana (CSIC) i l'equip d'ornitòlegs del GOB. Els investigadors han aconseguit integrar dins un sol marc estadístic fins a quatre tipus de dades que han permès obtenir estimes més fiables i útils en la conservació de la milana.

Les dades de camp van ser obtingudes pel GOB entre 2000 i 2011, període en què es van marcar 146 milanes amb emissors de seguiment terrestre i marques alars. Aquest marcatge va permetre recuperar els exemplars que morien i analitzar-ne les causes. Per altra banda, es van censar anualment les parelles i es van obtenir les principals dades reproductores. També es van analitzar les dades de les milanes que entraren al centre de recuperació del COFIB. L'anàlisi simultani de totes les dades efectuat per Simone Tenan, autor principal de l'article, ha permès obtenir una estima fiable de la proporció d'adults reproductors, un paràmetre important difícil d'estimar al camp, i de la influència de la mortalitat per verí en la taxa de creixement de la població.

L'estudi revela que el verí va provocar el 43% de la mortalitat dins el primer

### Demographic Consequences of Poison-Related Mortality in a Threatened Bird of Prey

any de vida de les milanes, i que va tenir un impacte encara major en els individus de més d'1 any, ja que va ser el responsable de la mort del 76% de les milanes localitzades, una taxa molt elevada que dona una idea de la gravetat del problema. Aquesta mortalitat es reflecteix en una reducció del 20% en el creixement de la població. La bona taxa de fecunditat de les milanes de l'illa (1,83 polls volats per cada parella) va permetre compensar, en part, l'alta mortalitat per enverinament.

La investigació publicada a PLOS ONE proposa mesures per concentrar els esforços de conservació de la població: "La gestió s'hauria de concentrar en l'eradicació d'enverinament il·legal i en la millora del seguiment, la vigilància i l'anàlisi d'episodis d'enverinament". Un diagnòstic forense precís té un paper clau en la investigació de l'enverinament, i es veu reforçat per tècniques com el marcatge amb emissors de seguiment.

Investigadors i ornitòlegs coincideixen en afirmar que "un increment del control del ús de verí ajudaria a reduir despeses públiques, com per exemple el manteniment artificial de punts d'alimentació per aucells carronyaires". Malauradament, però, els dràstics retalls en conservació d'espècies a les Illes Balears han

reduït a la mínima expressió el Pla de recuperació de la milana, que havia aconseguit aturar el declivi i duplicar la població existent en 10 anys.

Des de principis del segle passat, la milana reial està en disminució a tot Europa. A Espanya, el declivi ha estat dràstic i se la va declarar en Perill d'Extinció el 2011. A Mallorca, era un au relativament comuna fins fa dècades, però la seva població va disminuir a sols 8 parelles l'any 2000. Els treballs de conservació han permès recuperar la població fins a les 20 parelles, xifra en què es troba estabilitzada des de 2007.

L'article es titula "Demographic Consequences of Poison-Related Mortality in a Threatened Bird of Prey" (Conseqüències demogràfiques de la mortalitat per enverinament en un rapinyaire amenaçat). Els seus autors són Simone Tenan (IMEDEA-CSIC i Universitat de Pavia, Itàlia), Jaume Adrover i Antoni Muñoz (naturalistes del GOB), Fabrizio Sergio (Estació Biològica de Doñana-CSIC) i ha estat coordinar per Giacomo Tavecchia (IMEDEA-CSIC). Podeu consultar-lo de franc aquí:

<http://bit.ly/VIzigi>

## Racó del lector

### Un exemplar d'*Arenaria interpres* Favàritx (Menorca) al mes d'agost de 2012

Aquest bonic ocell, hivernant escàs a Menorca, gairebé insòlit, té el nom de remena-rocs, picaplatges o girapedres, que no són més que traduccions directes del nom anglès *Turnstone* (aquí hauríem de dir-ne giracòdols o tombacòdols) per l'afició que té de girar amb la força del cap i el bec els còdols i aixecar les algues, fustes i altres elements de les costes i les platges, preferentment codolers, on busca l'aliment que s'hi amaga: insectes, crustacis i altres invertebrats. Les diferents guies i censos disponibles ens indiquen que a l'hivern arriba molt ocasionalment i escassament a les costes i platges de Mallorca i les Pitiüses, després d'haver recorregut una llarga distància, procedent de molt al Nord, a la tundra àrtica. Però veure'l a l'estiu a Menorca, amb aquest atractiu plomatge propi de l'època de reproducció, quan li correspon ser al seu hàbitat originari de les zones circumpolars, és una autèntica raresa. Vaig observar-lo el dia 25 d'agost de 2012 a les pedres de Favàritx, a 100 metres escassos del far, esvelt i solitari.

Delfín Tió Casas, Sant Climent (Menorca).

